En handledning från Språktåget

Bygg ordförråd

För att göra läsningen extra språkutvecklande kan du:

– passa på att fånga upp nya ord när ni läser och visa vad de betyder.
– låta barnet vara med och berätta vad som händer i böckerna.
– prata långsamt och tydligt.

Att läsa är ett mycket bra sätt att bygga ordförråd och stötta språkutvecklingen. Den här handledningen ger stöd i hur du kan involvera barnet vid läsning av boken **Ajja & Bajja i parken**. Tipsen är framtagna av logoped Elvira Ashby.

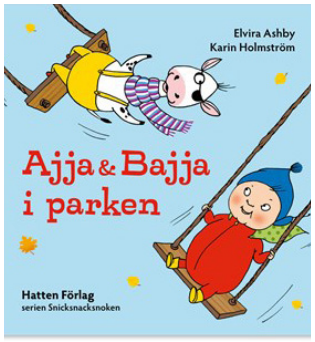

Text: Elvira Ashby
Bild: Karin Holmström

I den här boken kan ni fånga upp enkla vardagsord och ord för utelekar. Ett bra sätt att tydliggöra vad orden betyder är att peka i bilderna, exempelvis på telefonen, samtidigt som du läser första uppslaget.

Ett annat tips är att använda gester, eller tecken som stöd – det vill säga att du sätter handen vid örat som tecken för telefonen. Det här är ofta lättare för barnen att härma än talade ord, och med gester (och tecken) kan barnen komma i gång att kommunicera innan de har ord för allt. Längst bak i boken hittar du tecken för de viktigaste orden, tillsammans med en liten handledning där du kan läsa mer om hur det fungerar.

Använd dig också av de ljudhärmande orden, såsom ”ring-ring!” och ”pang!” – och locka barnet att härma dem. Dessa kan vara lättare för barnet att komma i gång att säga och kommunicera med. På uppslaget där de går ut kan du betona ”pang!” och vänta och se om barnet vill härma. ”Ja, smälla dörren. P…”

Locka gärna barnet att vara med och berätta, oavsett om det är med gester/tecken, ljud eller ord. På nästa uppslag kan du utnyttja att alla springer. Du kan läsa: ”Ajja springer. Huh-huh-huh” och sedan pausa efter ”Bajja …” och se om barnet kan fylla på på något sätt. Om barnet inte gör något alls kan du vara en förebild för vad barnet kan säga/göra nästa gång genom att bara fortsätta läsa. ”… springer. Huh-huh-huh.” Du kan också ta för vana att bygga ut det barnet säger eller visar. Om barnet på nästa sida gör en gest för gungar, kan du härma den samtidigt som du säger: ”Ja, Ajja gungar. Ouii-ouii!” så är du en bra förebild för hur barnet kan utveckla sitt språk.

Alla sätt att kommunicera är bra! På baksidan här hittar du en pratkarta som passar till denna bok. Om barnet inte har ord för allt än kan ni pröva att ”pekprata” med hjälp av den. På nästa uppslag kan du fråga vad Ajja gör – och se om barnet kan svara genom att peka på en bild. Annars pekar du själv på bilden samtidigt som du säger ordet.

Boken Ajja & Bajja i parken finns på Språktågets boklista under kategorin: Allmän språkstimulans och ordförråd: För yngre barn och Böcker med TAKK, Tecken som alternativ och kompletterande kommunikation.

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN
JIEMHTEN HERJEDAELIEN DAJVE

Ajja & Bajja i parken

Av: Elvira Ashby och Karin Holmström

Ajja	telefon	dörr	sand	akta	åka	bläddra	
Bajja	prata	springa	sandkaka	kasta	hjälpa	slut	
Snutt	gå	gunga	leka	boll	glad	läsa	
mormor	park	gräva	bil	rutschkana	krama	igen	
						annan	bok

Pratakarta från Habiliteringens resurscenter, Habilitering och Hälsa, Region Stockholm
Symbolerna är hämtade från bildstod.se och går under licensen CC BY-NC-SA. Kartan får spridas under samma licens.